

[Søren Olesen.]

det angaar Undervisning af Smaa børn, medens den kundskabsmæssige Side af Sagen ikke betyder saa meget her. Jeg mener derfor, at Forskolelærerne rent pædagogisk og undervisningsmæssigt er akkurat lige saa brugbare som de øvrige Lærere, naar deres Gerning holdes inden for den Ramme, som her er afstukket, nemlig at undervise Børn indtil det 10de Aar.

Med Hensyn til det andet Forslag, som giver Studenter en lettere Adgang til Lærereksamen, mener jeg ogsaa, at det er rigtigt, i hvert Fald paa nuværende Tidspunkt, at det gøres midlertidigt. Hvis det skal gøres permanent, saa maa det staa i Forbindelse med en Omformning af hele Læreruddannelsen, og saa kunde der eventuelt tages Hensyn til det i Fremtiden.

Derimod er der et Par Punkter i den Betænkning, Udvalget har afgivet, som den højtærede Undervisningsminister ikke har fremlagt noget Forslag om, og det er de under Punkt 7, 8 og 9 stillede Forslag til Afhjælpning af Lærermangelen, nemlig en Forhøjelse af Understøttelsen til Seminarieelever. Det har hele Tiden forekommet mig, at de, der gik Lærervejen, var forfordelt med Hensyn til Stipendier. De, der studerer til Embedseksamen, kan ofte de sidste Aar af deres Uddannelse faa saa stor en Understøttelse, at de næsten ikke selv skal koste noget paa Uddannelsen. Man regner i Almindelighed med, at hvis først unge Mænd eller Kvinder er naaet frem til Studentereksamen, kan de faa ret betydelig Hjælp til deres videre Uddannelse; men det har jo været helt anderledes for Seminarieelevernes Vedkommende, de maatte selv bekoste saa godt som hele Uddannelsen, og den Understøttelse, der kunde faas, var meget lille. Derfor mener jeg, at der snarest bør fremkomme ogsaa et Forslag, som giver Seminarieeleverne betydelig større Hjælp til deres Uddannelse, og jeg tror, det vil hjælpe meget i Retning af at give unge Mænd og Kvinder Lyst til at gaa Seminarievejen.

Der er ogsaa meget paa, at der burde oprettes enten et nyt Statsseminarium eller midlertidige Seminarier, og jeg vil ogsaa tro, at selv om der maaske ikke bliver lige saa stor Lærermangel senere hen, som der bliver i de første Aaringer, bliver Befolkningstallet dog større, og derfor vil Børnetallet ogsaa blive større paa længere Sigt, saa vi maa forudsæ, at der ogsaa maa en mere varig Afhjælpning af Lærermangelen til. Jeg vil gerne pege paa, at de fem nordligste Amter i Landet har kun eet Seminarium, og at der derfor er Trang til et Seminarium

i den nordlige Del af Jylland; det vilde ikke blot midlertidigt, men sikkert ogsaa længere ud i Fremtiden faa fuldt Arbejde. Der vilde ved Oprettelsen af et saadant Seminarium ikke være Grund til at nære nogen Frygt for, at der sidenhen skulde blive Overproduktion af Lærere, og det er derfor mit Haab, at den højtærede Undervisningsminister ogsaa senere vil tage Skridt til at tage dette Spørgsmaal under Overvejelse.

Erik Appel: Jeg ønsker at gøre nogle Bemærkninger, først vedrørende Timetallet i Folkeskolens Klasser. Jeg beklager at skulle trætte det høje Tings nærværende Medlemmer med nogle Gentaalser. For at spare Lærerkraft bliver det efter Forslaget Aaret rundt tilladt i Grundskolens første Klasser at begrænse Timetallet til 3 Timer daglig, men der tilføjes rigtignok, at hvad der sættes til i de første Aar skal indvindes i de næste. Hvis der altsaa med 38 Uger aarligt og 3 Timer dagligt i de to første Klasser sættes 72 Timer til, skal disse indvindes i de næste Klasser. Det er ikke umiddelbart indlysende, at der kan spares Lærerkraft derved. Jeg tror, det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen var inde paa samme Betragtning. Men hvorfor holde saa stift paa de 720 Timer, kan 684 ikke være nok? Der vil saavist intet tabes derved for Børnene. Jeg kunde i øvrigt ønske en Indskrænkning i alle Folkeskolens Klasser, maaske undtagen Eksamensklasserne. Med en saadan gennemført Indskrænkning vilde Lærermangelen kunne afhjælpes med øjeblikkelig Virkning, men jeg er mig bevidst, at der vil være stor Modstand i pædagogisk ansvarlige Kredse mod et saadant Forslag, fordi man maaske vil være tilbøjelig til at mene, at Folkeoplysningen staa og falder med det engang nøjsommeligt beregnede Timetal.

Det er vel ogsaa sandsynligt, at mange Forældre i Byerne, som har vanskeligt ved at sysselsætte Børnene hjemme, vil modsætte sig en Forlængelse af Børnenes Ophold i Hjemmet, men den Modstand lod sig vel overvinde. Være er det vel med den pædagogiske Fastholden ved det engang udregnede Timetal. Alligevel vil jeg foreslaa, at man overvejer dette Spørgsmaal i Udvalget, da det mere end noget af de andre Forslag kan gribe ind øjeblikkeligt. Personlig nærer jeg ingen Betænkelighed ved Indskrænkning af Undervisningstiden fra 6 til 5 Timer i de øverste Klasser. Nu lider baade Børn og Forældre under Mangelen paa den nødvendige Hjælp. Begge Parter vil friske op, og der vil naas mere i færre Timer af vel-